

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Praxis Episcopalis

Piasecki, Paweł

Coloniae Agrippinae, 1620

Circa obtinentes beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61608)

Sixt. V. constit. 29.

Nov. d. cap. 25. sub n. 69. cap. 1. de his. presbyt. Novat. num. 69. Novat. num. 70.

dispensatione ordinatus, siue illegitimitas sic publica, siue secreta, est irregularis. Et quando etiam furtim contra prohibitionem ordinantis, si prohibitio fuit sub poena excommunicationis lata sententia, est excommunicatus, & irregularis; cum quo Papa solus dispensat. Qui etiam eodem die duos ordines sacros suscipit, postmodum est suspensus; & in eo Papa solus dispensat.

Concil. Trident. sess. 7. c. 10. & sess. 23. c. 10.

Si ordinatus fuerit illegitimè cum dimissorijs Capituli, vel eius nomine est suspensus ab executione ordinum, si est in sacris, ad arbitrium futuri praelati; sin autem in minoribus est constitutus, privilegio non gaudet.

Si est excommunicatus, licet minores ordines susceperit, efficitur irregularis, si excommunicatio erat maior; cum quo solus Papa dispensat.

Si verò maiores ordines ad titulum beneficij, pensionis, vel patrimonij non sufficientis, & actu non possit susceperit, est suspensus; sicut etiam quilibet

alius malè promotus; cum quo solus Papa dispensat.

Itaq; hæc poena communis est contra quoscunq; malè promotos; ut sint suspensè ab executione, ministerio, & exercitio ordinu susceptoru; & siæ spe, & facultate ad alios superiores ascendendi. Et si ministrare præsumserint, sic irregulares effecti, privati sint omnibus dignitatibus, beneficijs, & officijs Ecclesiasticis, & inhabiles facti ad illa, aliavè similia, vel dissimilia obtinenda. At Regulares sunt etiam privati voce activa, & passiva. Et absolutio a reatu, & dispensatio ab irregularitate summo Pontifici reservata est; it, ut nec per Iubileæ neq; per indulgentias extraordinarias, etiam Cruciatæ sanctæ ab alio absolvi, vel dispensari queant; nisi in articulo mortis ex dicta Constitutione Sixti V. d. const. 29.

Ideo Visicitor advertat, quando post illam Constitutionem promotus fuit, quæ edita fuit Nonis Januarij Incarnationis Domini anno 1588.

CAPVT XII. Circa obtinentes beneficia.

CIRCA verò beneficia obtinentes, eorum q; titulos, videat:

An aliquo Canonico impedimento præcedit sint; & si adest dispensatio an sit ad beneficia & ad quot, & ad qualia.

An ante 14. annum, vel ante primam tonsuram beneficium obtinuerit.

An beneficium sit erectum, & confirmatum ab ordinario, ita ut sit beneficium.

An beneficium sit simplex, an residuale.

Ad quem eius collatio spectet.

An sit eius conditionis, ut beneficiatus necessariò in aliquo ordine, tempore collationis constitutus esse debeat.

An sit tale, ut beneficiatus infra certu tempus debeat ordinari, ut est Ecclesia

parochialis; vel si esset Archipresbiteratus, vel Præpositura, licet beneficium esset simplex. Et videat an infra illud tempus fuerit promotus.

An item certam ætatem, vel aliam qualitatem requirat. Collatio tamen de Canonicatu, licet beneficium sit clericatus, non autem Canonicatus, tenet. Sicut etiam de Curato pro simplici, & de dignitate pro officio.

An sit Jurispatronatus, & tunc inspicatur, si haberi potest, fundatio.

An beneficiatus legitimè electus, presentatus, ac institutus fuerit.

An patronis, vel instituentibus aliquid promissum, vel solutum sit.

Borgh. decis. 17. sub nu. 21 lib. 1. Paris. cons. 16. num. 7 lib. 4. Steph. de lit. grat. de mod. & form. impetr.

Concil. Trident. sess. 23. cap. 6. Rot. decis. 11. de iure pat. in antiq. Felan. in cap. ex parte, de re. script. c. licet, de e. lea. 6.

I An sit

An sit ei aliquod beneficium unitum, & diligenter videndum est, an valeat Vnio, vel an reuocanda sit ex ijs, quæ supra dicta sunt de Vnionibus, & an conditiones in Vnionibus appositæ seruentur.

An facta sit collatio cum conditione, & aliud, quod obtinet, resignet, & cui.

An cum alia conditione, vel pacto.

An cum diminutione.

sess. 25.
cap. 5.

An sit derogatum oneribus contra Sacrum Concil. Trid.

Rebuff.
in pra de
form.
fig. nu.
12.

An permutatio facta cum aliquo in dignitate Ecclesiastica existenti, hoc summo Pontifici non narrato, quia non valet.

Ante omnia autem investigandum est, an aliqua Simonia intercesserit: quocirca plura consideranda sunt.

Si ex permutatione beneficium obtinuerit, considerandus est vtriusque beneficij valor. Notabilis enim inæqualitas in permutatione Simoniacæ præsumptionem arguit: multò magis, quando beneficium est nullius momenti, vel est Cappellania facta, præcipuè ubi adest consanguinitas, & quando probabiliter beneficium erat de proximo vacaturum, vel per obitum, vel per ingressum Religionis: Et saltem coniectura inæqualitatis beneficiorum, si alia concurrat, sufficit ad irritandam permutationem. Considerandum est etiam an sit tractatum, vel etiam simpliciter conclusum inter partes de permutatione.

Parif.
conf.
140. lib.
4.

Conf. 58.
Conf.
Pii V.
132.
Greg.
13. Conq.
tit. 87.

Si ex cessione obtinuerit, videat quænam fuit causa impulsiva, & si facta sit iuxta Bullam Pij V. & an sit facta publicatio, & petita possessio tempore præscripto.

An aliqua pars fructuum reseruata sit absque superioris auctoritate.

An is, qui beneficium obtinebat, ut illud cederet, aliquod emolumentum temporale sit consecutus.

An facta sit mentio, quod renniti-
ans fuerit promotus ad titulum illius
beneficij.

Constit.
87.
Nauar.
cap. 21.
nu. 110.
Vulter.
cap. 33.
num. 5.

An aliqua intercesserit confidentia, quæ coniecturis probatur, ut in Bulla Pij V. de qua latè Nauar. in suo Manuali, & Episcopus Vulter. in tractatu de irregularitate & Can. impedimentis.

Ut quando quis, cesso, dimisso, & beneficio, & publicata resignatione, possessioneque capta, in illo, eius est rebus, vel fructibus aliquomodo, per se, vel per alium se ingererit.

Et alijs modis in dicta Bulla specificatis, & à dictis Doctoribus diffusè declaratis. Et singulæ coniecturæ per singulares testes probantur, ut ibi dicitur.

Onera quoque, quibus beneficium affectum est, diligenter investiganda sunt, & an ipsis satis fiat: Præcipuè autem:

An plura obtineat beneficia, & si ea ex sui natura incomparabilia sint, vel propter pluralitatem ex Concilio Tridentino: Et quantum ad hoc attinet, pendatur vniuscuiusque beneficij valor, & personæ qualitas, &

Concil.
Trid.
sess. 24.
cap. 17.

An de omnibus in impetratione mentionem fecerit.

An officium diuinum recitauerit, & si non recitauerit, an fructus malè perceptos restituerit.

An alijs etiam oneribus satisfecerit, vel ratione Missarum, vel interessentiarum diuinis officijs in Choro, & huiusmodi, vel ratione foundationis, vel de iure, vel de consuetudine: Et ubi defecerit, an restituerit fructus malè perceptos.

Si quis verò beneficiatus sit alterius Diocesis, inuestigetur, an per longam habitationem, domicilium contraxerit.

Concil.
Prou. 1.
quæ ad
bon. 5.
sacroru-

An literas dimissorias, vel testimoniales habeat, & si ad tempus vel indefinite concessæ sint ita, ut vel expiraent, vel adhuc durent: Et si sub aliquibus

bus

bus conditionibus concessæ sint, an illas adimpleuerit: & si ob aliquam causam, puta inimicitiz, an illa cessauerit. Et

hæc videnda sunt etiam cum extero non beneficiato, vt supra dictum est.

CAPVT XIII.

Circa pensionem obtinentes.

QUOD verò ad obtinentes pensionem aliquam Ecclesiasticam pertinet, in primis videndum est:

An Canonice sit imposita.

Gig. de pension. c. 4. & 5. Spec. de vit. & hon. Eccl. lib. 4. c. 31.

An licita sit, vel illicita: quando autem licita sit, vel non, tradit *Gig. in tract. de pensionibus* præcipuè cognoscat, quia causa occasione uel imposita sit: & an aliquis Simoniacum intercesserit, & an fuerit impetratum beneficium, vt renunciaretur cum pensione contra

stitutionem Pauli IV. Hoc enim casu est excommunicatio ipso facto. Constit. 34.

An qui eas obtinent post *Bullam Pij V.* Officiū Beatissimæ Virginis recitauerint, & qui à recitatione defecerint, an fructus malè perceptos restituerint.

An Ordinatus sit ad titulum illius pensionis.

Potest etiam inquiri de illo, qui extinxit pensionem, an cum facultate Summi Pontificis id factum sit.

CAPVT XIII.

Inquirenda de Regularibus.

Concil. Trid. sess. 5. c. vlt. Conc. Prou. 6. tod. d. sess. 5. c. vlt. Conc. Prou. 6. cod. Conc. Prou. 1. de prædic. verbi Dei. Conc. Prou. 1. quæ ad fid. Constit. 114.

DE Regularibus à Vicario Voraneo, à Parocho, & ab alijs pijs Viris inquirere potissimum.

An prædicent, sine facultatis, benedictione seu testimonio, etiam in locis, vbi spiritualem, temporalemque iurisdictionem habent.

An hæreses, scandala, aut errores prædicauerint.

An collectam inter concionandum proponant, faciant uel.

An concionator se ipsum commendet elemosynæ causa.

An publicent indulgentias sine Episcopi consensu.

An professionem fidei præstiterint omnes, qui eam præstare tenentur, vi-

delicet Professores, Concionatores, & Confessarij ad præscriptum *Bulle Pij IV.*

An audiant confessiones sine facultate scripta: Est enim poena excommunicationis.

An se ingerant in casibus reservatis sine Episcopi facultate contra *Constitutionem Pij V.*

An relaxent publicam poenitentiam sine Episcopi consensu.

An conueniant ad processiones generales in Parochia, vel in plebe, vbi habetur Monasterium.

An in eorum Ecclesia imagines sacras insolite pictæ sint, vel veritati non conuenientes, vel aliàs contra *Sacrum Concilium Tridentinum.*

Cont. Prou. 1. quæ ad sac. poenit. Constit. edita die 10. Aprilis 1572. Conc. Prou. 3. quæ ad sac. poenit. Conc. Trid. sess. 24. cap. 8. Decl. A. post. vt in lib. instit. fol. 97.